

تحلیل و بررسی عوامل پایداری در بازارها (نمونه موردی: بازار خوی، بازار قدیمی سنندج، بازار قدیم کرمانشاه)

قادر بایزیدی^{1*}، نسیمه تقی زاده²، مینا رحمانی³

1- هیات علمی دانشگاه سنندج، q_bayzidi@iausdj.ac.ir

2- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی، Aphrodet07@gmail.com

3- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی

چکیده :

امروزه در بسیاری از مراکز شهری بزرگ، اغلب افراد، فقدان چیزی را در زندگی خود احساس می کنند. این حس مستقیماً به دلیل ایجاد محیطی مصنوعی است که تا حد امکان طبیعت از آن حذف شده است، زیرا ارتباط انسان امروزی با محیط طبیعی و ایجاد رابطه معماری و محیط طبیعی در دوره معاصر کاهش یافته است. در همین راستا معماری پایداری، تلاش انسان امروزی، برای رسیدن به تعامل و سازگاری با محیط طبیعی است. در جهان امروز، با تمام تنش های ناشی از محیط مصنوعی، معماری پایداری، راه حلی برای عبور از فضاهای خالی از روح، محیط مصنوعی است.

در گذشته بازارها توانسته اند، در میان عملکردهای اقتصادی، باورهای دینی و ارزش های اجتماعی، تدابیر اقلیمی و محیطی را در کالبد خود جایی دهند و فضاهایی پویا و متنوع را در تجلی معماری پایداری، ایجاد کنند. در این راستا به بررسی بازارهای قدیمی شهرهای خوی، سنندج، کرمانشاه از دیدگاه اقلیمی، معاصر، و اسلامی پرداخته می شود و علل پایداری این فضاها از دیدگاه معماری پایداری مورد بررسی قرار می گیرد. این پژوهش، به صورت توصیفی - تحلیلی و گردآوری کتابخانه ای، اسنادی و میدانی می باشد. نتایج حاکی از آن است که بازارها در طول سالیان متمادی، توانسته اند شرایط اقلیمی مناسبی را برای کاربران خود فراهم آورند.

واژه های کلیدی: : اقلیم، معماری پایداری، معاصر، بازار

1- مقدمه:

بازارها در شهرهای ایران به مثابه یکی از مهمترین فضاهای شهری و عناصر عملکردی قلمداد می شود به واسطه ایجاد وحدت مناسب میان اجزاء مختلف شهر، همواره یکی از عناصر اصلی شکل گیری شهرها به حساب می آید. بازارها علاوه بر عملکردهای اقتصادی، دربرگیرنده باورهای دینی، سنت های بومی و فرهنگی، ویژگی های محیطی و اقلیمی می باشند. با نگاهی گذرا به بازارها، قدمت تاریخی و رونق اقتصادی آن، مشخص می شود. با گذر زمان و وجود فراز و نشیب های محیطی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی دستخوش تحولات گردیده و در معرض آسیب قرار گرفته است. بدین منظور پایداری می تواند راه حلی مناسب در حفظ این بناها در مقابل صدمات باشد.